

Къде да учим?

2012

брой 11 / 2012 / май

 ДУМА

Разпространява се безплатно

В БРОЯ:

2012

къде да уча

ХТМУ - София

Технически университет - София

Лесотехнически университет - София

РУ „Ангел Кънчев” - Русе

Център за развитие на човешките ресурси

ВТУ „Тодор Каблешков” - София

Министерство на културата

Европейски технически университет - Перник

Технически университет - Габрово

Програма „Еразъм”

Медицински университет - Пловдив

Рейтингова система за кандидат-студенти

Аграрен университет - Пловдив

Матура 2012 г.

3 стр.

4 - 5 стр.

6 - 7 стр.

8 - 9 стр.

10 стр.

11 стр.

12 - 13 стр.

14 - 15 стр.

16 - 17 стр.

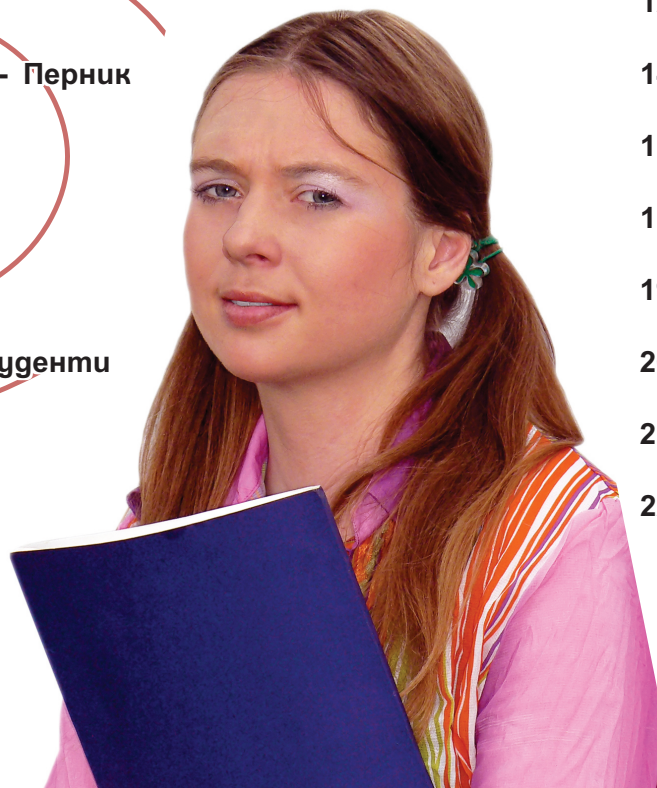
18 стр.

19 стр.

20 стр.

21 стр.

22 стр.

Издателство „ДУМА 2008”, 1784 София,
Бул. „Цариградско шосе” 113А, вестник ДУМА
Петрана Сомлева - 02/9705 205; Слав Йорданов - 02/9705 221
Предпечат - Валентин Аргиров; Велислава Хубавий
E-mail: reklama@duma.bg. www.duma.bg

Печат:

ДЕЛТА МАКС ЕООД

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ (ХТМУ) – СОФИЯ

МОЯТ УНИВЕРСИТЕТ Е МОЯТ УСПЕШЕН СТАРТ -

мотото на студентите, докторантите и младите учени в ХТМУе израз на съхранени традиции, съвременно инженерно образование, водеща наука, иновации и визия за бъдещето.

Прием - учебна 2012/2013 година

Бакалавърски специалности

☒ Биотехнологии ☒ Химично инженерство ☒ Индустриален мениджмънт ☒ Неорганични химични технологии ☒ Фин органичен синтез ☒ Целулоза, хартия и опаковки ☒ Технология на полиграфията ☒ Полимерно инженерство ☒ Природни и алтернативни горива ☒ Инженерна екология и опазване на околната среда ☒ Автоматика и информационни технологии ☒ Технология на стъклото, керамиката и свързващите вещества	☒ Технологичен дизайн на текстила и кожите ☒ Електрохимични технологии и защита от корозия ☒ Безопасност на производствата и защита при бедствия и аварии ☒ Металургия ☒ Металургия /на английски език/ ☒ Материали и мениджмънт ☒ Металургия и мениджмънт ☒ Енергийна и екологична ефективност в металургията ☒ Инженерни материали и материалознание ☒ Химично инженерство /на немски език ☒ Химично и биохимично инженерство /на френски език

Приемът се извършва въз основа на една от следните оценки:

1. Оценка от държавни зрелостни изпити по една от дисциплините:

- * химия и опазване на околната среда — за всички специалности; * математика — за всички специалности; * физика и астрономия — за всички специалности; * български език и литература — за всички специалности; * биология и здравно образование — за всички специалности; * география и икономика — за специалности "Индустриален мениджмънт", "Инженерна екология", "Металургия и мениджмънт" и "Енергийна и екологична ефективност в металургията"; * английски; немски и френски език — за специалностите на съответния чужд език

2. Оценка от конкурсен изпит по химия или математика (по избор)

3. Оценка от олимпиади или национални състезания по: химия и опазване на околната среда; природни науки и екология; физика; математика; информатика; български език и литература; английски, френски, немски език

Таксите за обучение не се променят и са 200 лв. за семестър. На всички студенти, които не са жители на София, ХТМУ предлага настаняване в общежитие.

Дати за конкурсни изпити:

Химия: 31.03.2012, 07.07.2012, 14.07.2012, 01.09.2012;

Математика: 01.04.2012, 08.07.2012; 15.07.2012, 01.09.2012.

www.uctm.edu; umo@uctm.edu1756, София, бул. "Климент Охридски" 8; тел. 02 8163 135

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ

Адрес: София 1000, бул. „Кл. Охридски“ 8

Уеб страница: <http://www.tu-sofia.bg>

Информация за кандидат-студенту: <http://priem.tu-sofia.bg>

УЧЕБЕН ОТДЕЛ:

ТУ - София, бл.2, ет.3
тел.: (02) 965-21-74; (02)
965-36-01; (02) 965-21-76;
(02) 965-36-21

За кандидатстване по
интернет: (02) 868-34-77

Техническият университет - София, е най-голямото висше техническо училище в страната с 66-годишна традиция в подготовката на инженерни специалисти. Повече от 100 хиляди инженери са се дипломирали в него и са намерили успешна реализация не само в България, но и в много други страни на всички континенти.

Приоритетна цел в дейността на Техническият университет - София, е качествено обучение, съобразено със съвременните изисквания, което утвърждава престижа на университета като водещ образователен център на национално и европейско ниво. Системата за трансфер на кредити гарантира обучението на студентите в редица известни университети, с които ТУ - София, активно сътрудничи.

Възпитаниците на трите инженерни чуждоезикови факултета към ТУ - София, освен българска получават и диплома от университетите - партньори в Германия, Великобритания и Франция.

Техническият университет - София, предлага обучение по 28 специалности след завършено средно образование:

1. Автоматика, информационна и управляваща техника
2. Електротехника
3. Електроенергетика и електрообзавеждане
4. Топлоенергетика и ядрена енергетика
5. Топлотехника
6. Хидравлична и пневматична техника
7. Проектиране и технологии за облекло и текстил
8. Мехатроника
9. Машиностроене
10. Инженерен дизайн
11. Инженерна логистика
12. Индустириални технологии
13. Компютърно проектиране и технологии в машиностроенето
14. Електроника
15. Компютърни системи и технологии
16. Телекомуникации
17. Транспортна техника и технологии
18. Технология и управление на транспорта
19. Авиационна техника и технологии
20. Публична администрация
21. Стопанско управление
22. Индустириален мениджмънт
23. Приложна математика
24. Инженерна физика
25. Компютърни системи и технологии (на немски език)
26. Общо машиностроене (на немски език)
27. Индустириално инженерство (на английски език)
28. Електроинженерство (на френски език)

Техническият университет - София, за учебната 2012/2013 г. признава матурите за конкурсен изпит:

● за всички специалности, с изключение на специалностите: "Приложна математика", "Инженерен дизайн", "Стопанско управление" и "Публична администрация" - успешно издържан държавен зрелостен изпит по математика или по физика или по български език и литература

през 2008 г., 2009 г., 2010 г., 2011 г. или 2012 г.

● за специалността "Приложна математика" - успешно издържан държавен зрелостен изпит по математика или по физика

● за специалностите "Стопанско управление" и "Публична администрация" - успешно издържан държавен зрелостен изпит по математика или по география или по български език и литература през 2008 г., 2009 г., 2010 г., 2011 г. или 2012 г.

● за специалността "Инженерен дизайн" изпитите са само по рисуване и композиция.

График за провеждане на конкурсните изпити:

Тест по математика:	9.07.2012 г.
Рисуване:	10.07.2012 г.
Композиция:	12.07.2012 г.
Чужд език (немски, френски, английски)	11.07.2012 г.

Кандидатите имат право да се явяват на всички посочени изпити, като в балообразуването участва оценката, образуваща най-висок състезателен бал.

Документите и таксите за кандидатстване са:

● Заявление за кандидатстване до ректора с кодовете на специалностите, приложено в Справочника за кандидат-студенти 2012 г. и в страницата на ТУ - София, в интернет www.priem.tu-sofia.bg

● оригинал на дипломата за завършено средно образование и ксерокопие (не е необходима нотариална заверка). Оригиналет се връща веднага след подаване на документите. Лауреатите и първенците на национални и международни олимпиади по математика, информатика и физика представят оригинален документ от МОМН за оценката по съответния предмет.

Кандидат-студентите подават документите си за кандидатстване в ТУ - София, както следва: Приемане на документи и такси за кандидатстване:

⇒ в ТУ - София - от 18.06.2012 г. до 5.07.2012 г.

⇒ Център по информационни ресурси (ЦИР), блок 2, партер, вход само за кандидат-студенти, от 8.30 до 16.00 ч.

⇒ по интернет - от 18.06.2012 г. до 5.07.2012 г.

⇒ в регионалните центрове за приемане на документи - от 18.06.2012 г. до 3.07.2012 г.

Редът на желаните специалности и данните на кандидатите се внасят в компютърна система в тяхно присъствие.

Таксата за участие на един изпит, в т.ч. и за признаване на изпити или матура, е 30 лв. За всеки следващ изпит - 20 лв.

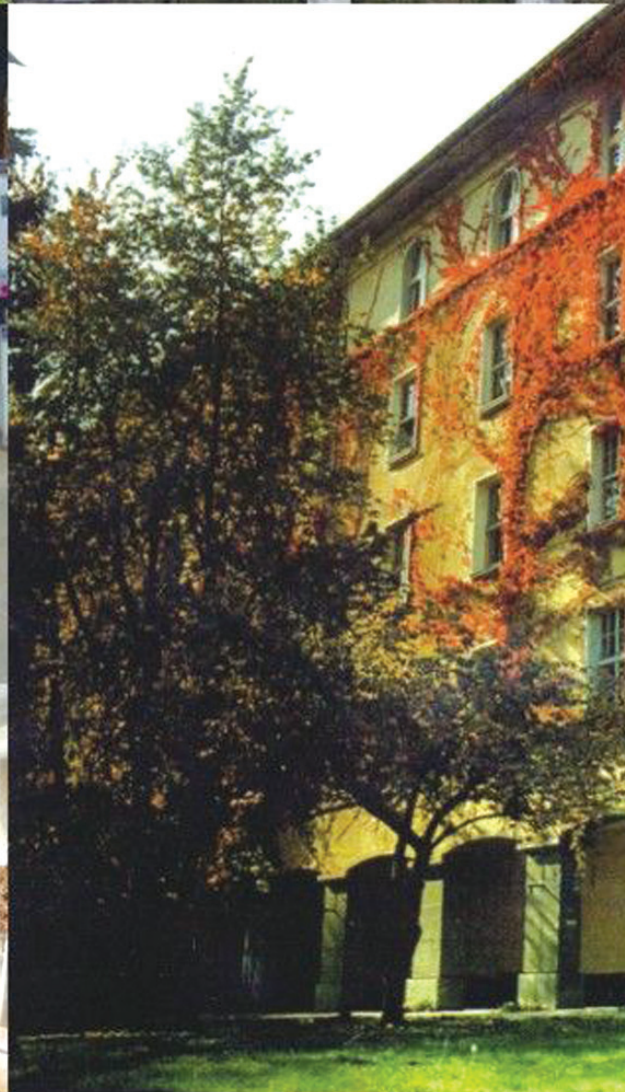
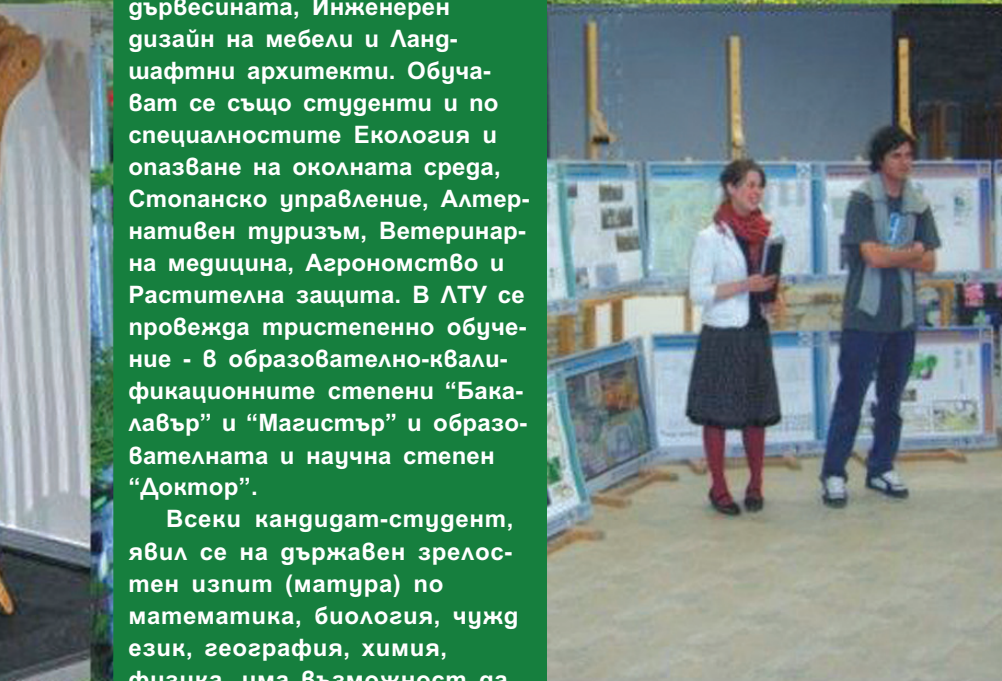
Кандидат-студентите, които желаят да ползват при класирането резултатите само от предварителните изпити, подават документи, и заплащат такса от 30 лв., без да доплащат допълнителни такси.

ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ

1756 СОФИЯ, БУЛ. „КЛ. ОХРИДСКИ“ 10

Лесотехническият университет е единственото висше училище в България, което подготвя инженери по Горско стопанство, Технология на дървесината, Инженерен дизайн на мебели и Ландшафтни архитекти. Обучават се също студенти и по специалностите Екология и опазване на околната среда, Стопанско управление, Алтернативен туризъм, Ветеринарна медицина, Агрономство и Растителна защита. В ЛТУ се провежда тристепенно обучение - в образователно-квалификационните степени "Бакалавър" и "Магистър" и образователната и научна степен "Доктор".

Всеки кандидат-студент, явил се на държавен зрелостен изпит (матура) по математика, биология, чужд език, география, химия, физика, има възможност да кандидатства с оценката от зрелостния изпит или да се яви на състезателен изпит от предварителната и/или редовната сесия в ЛТУ и да участва с оценката, образваща най-висок състезателен бал. В зависимост от желаната специалност кандидатите полагат в ЛТУ тест по математика, изпит по биология, тест по английски език, изпит по рисуване в две части - графика и композиция.

Специалности, по които ще се приемат студенти в I курс за учебната 2012/2013 г.

Специалност	Образователно-квалификационна степен	Форма на обучение	Конкурсен изпит, държавен зрелостен изпит (ДЗИ), който се признава за конкурсна оценка и коефициент, по който се умножава оценката		
			Конкурсен изпит	ДЗИ	Коефициент
Горско стопанство	бакалавър	редовна задочна	математика	математика, физика	X 2
			биология / английски език	биология, чужд език, химия, география	X 1,5
Технология на дървесината	бакалавър	редовна задочна	математика	математика, физика	X 2
			биология / английски език	биология, чужд език, химия, география	X 1,5
Инженерен дизайн	бакалавър	редовна	рисуване (в две части)		X 1
			математика	математика, физика	X 2
Екология и опазване на околната среда	бакалавър	редовна	биология / английски език	биология, чужд език, химия, география	X 1,5
			математика / биология	математика, биология, химия	X 2
Стопанско управление	бакалавър	редовна	английски език	чужд език, география, физика	X 1,5
			математика / английски език	математика, чужд език	X 2
Алтернативен туризъм	бакалавър	редовна		география	X 1,5
			математика / английски език	математика, чужд език	X 2
Агрономство	бакалавър	редовна задочна	биология	биология, химия	X 2
			математика / английски език	математика, чужд език, география, физика	X 1,5
Растителна защита	бакалавър	редовна	биология	биология, химия	X 2
			математика / английски език	математика, чужд език, география, физика	X 1,5
Ландшафтна архитектура	магистър	редовна	рисуване (в две части)		X 1
			математика	математика	X 2
			биология / английски език	биология, чужд език, физика, химия, география	X 1,5
Ветеринарна медицина	магистър	редовна	биология	биология	X 2

* Всеки кандидат-студент може да избере един или повече конкурсни изпити или оценки от ДЗИ (изброени в таблицата), с които да кандидатства. За специалностите Ландшафтна архитектура и Инженерен дизайн изпита по рисуване (в две части) е задължителен.

Приемане на кандидатстудентски документи	18.06. – 05.07.2012 г.
Конкурсен изпит по Математика - тест	06.07.2012 г.
Конкурсен изпит по Рисуване I - Графика	07.07.2012 г.
Конкурсен изпит по Биология	10.07.2012 г.
Конкурсен изпит по Английски език - тест	12.07.2012 г.
Конкурсен изпит по Рисуване II - Композиция	14.07.2012 г.

ВАЖНИ ТЕЛЕФОНИ

Централа на ЛТУ - 91 907
 Учебен отгел - 868 86 32
 Факултет Горско стопанство - деканат - 862 28 54
 Факултет Горска промишленост - деканат - 862 10 98
 Факултет Екология и ландшафтна архитектура - деканат - 868 85 49
 Факултет Стопанско управление - деканат -868 08 04
 Факултет Ветеринарна медицина - деканат -868 02 35
 Агрономически факултет - деканат -868 40 91
 Заочно обучение - деканат -962 39 53
 Кандидатстудентски курсове, ЦПО - 962 39 53

ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ
1756 СОФИЯ, БУЛ. „КЛ. ОХРИДСКИ“ 10

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ”

<http://www.uni-ruse.bg>; E-mail: admission@uni-ruse.bg
За информация: тел.: 082/888 247 и 082/841 624

НА ВЪПРОСИТЕ НА ДУМА ОТГОВАРЯ ПРОФ. ДТН. ХРИСТО БЕЛОЕВ, РЕКТОР НА РУСЕНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ”

- Проф. Белоев за какви специалности се предлага обучение в Русенския университет за учебната 2012/2013?

- Русенският университет ще приема студенти в 47 специалности от всички области на науката. От тях 20 са машинно- и електроинженерни, 4 са инженерни с биологична и химична насоченост, 4 от областите обществено здраве и здравни грижи и 19 от областта на хуманитарните, обществените и природните науки. Подробна информация за специалностите и формите на обучение, за които университета обявява прием, може да се намери от интернет страницата <http://www.uni-ruse.bg> /Прием 2012/ в справочник на кандидат-студента на Русенския университет за 2012 година.

- Призават ли се оценките от държавните зрелостни изпити за обявените специалности и ще се коригират ли с някакъв коефициент при балообразуването?

- За 44 от обявените специалности оценките от държавните зрелостни изпити, положени след 2008 година, ще се признават за оценки от съответстващи конкурсни изпити според приложената в справочника таблица за съответствие между ДЗИ и конкурсните изпити в Русенския университет. При балообразуването тези оценки се приравняват без корекция.

- За кои специалности в университета държавните зрелостни изпити не могат да заменят конкурсни изпити?

- В годината на кандидатстване задължително се полагат конкурсните изпити по Български език и История за специалност Право, по Рисуване, Моделиране и оценка на творческите способности за специалност Промишлен дизайн и оценка на двигателната култура за специалност Кинезитерапия. Оценки от държавни зрелостни изпити не могат да бъдат използвани при балообразуването за горепосочените специалности.

- Освен с оценките от матурите какви други възможности за кандидатстване предвижда Русенският университет?

- През 2012 година Русенският университет провежда кандидат-студентските изпити в две сесии. Предварителната беше през април, а редовна сесия е от 7 до 17 юли по утвърден график, обявен в справочника на кандидат-студента и на сайта www.uni-ruse.bg в страницата "Прием 2012". По традиция изпитите по Математика, Български език, Общотехническа подго-

товка и История ще се проведат едновременно в Русе, Силистра, Разград, Монтана и Плевен с еднакви изпитни теми.

- Какви са сроковете за подаване на кандидат-студентски документи?

- Завършилите средно образование подават документи в Русе от 20 юни до 4 юли. За удобство на кандидат-студентите и техните родители документи могат да се подадат и в още 14 представителства на университета в различните градове от страната, като срокът за тях е с един ден по-кратък - от 20 юни до 3 юли. Координатите на представителствата могат да се намерят в сайта на университета. Важно е да се знае, че при заплащане на кандидат-студентските такси в представителствата на Русенския университет в страната не се заплащат допълнителни такси, свързани с транспортни и други разходи.

За притежаващите висше (вкл. колежанско) образование приемът на документи е само в Русе от 30 юли до 3 август.

- Има ли ограничения върху специалностите, за които се кандидатства?

- Може да се кандидатства за всички специалности без изключение. За да се участва в класирането за всяка желана специалност, трябва да се гарантира образование на регламентиран конкурсен бал чрез съответните оценки от дипломата за средно образование и положителни оценки от конкурсните изпити. Важно е да се знае, че броят на записаните като желани специалности с едно и също балообразуване не влияе върху размера на таксата за кандидатстване.

- Законът за висшето образование дава възможност да увеличите студентските такси. Ще се възползвате ли от това от есента?

- Вярно е, че новият закон дава тази възможност, но икономическите условия, в които се налага да живеем и работим, не са благоприятни и увеличаването на таксите ще постави в по-тежка позиция студентите и техните родители. Поради това ръководството на Русенския университет реши да не повишава семестриалните такси за обучение.

- Какво ще пожелаете на настоящите кандидат-студентски?

- Ние сме готови да ви предадем натрупаните от нас през десетилетията знания и опит. Ще ви ориентираме и във възможностите за професионална реализация. Защото това е нашата мисия. И защото вашето бъдеще е бъдеще на страната ни!

Пожелавам на всички успех на държавните зрелостни изпити и в кандидат-студентската надпревара! А също - и късмет! Вратите на Русенския университет са широко отворени за вас!

РУ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ“ Е:

♦ редовен член на Асоциацията на европейските университети и на Асоциацията на университетите от дунавските страни;

♦ лидер в академичния обмен на студенти по международни програми на Европейския съюз, САЩ, Русия, Китай, Турция и др.

В университета се обучават над 10 000 студенти, сред които 624 чуждестранни граждани от 18 страни в следните факултети и специалности:

● Аграрно-индустриален факултет

Земеделска техника и технологии

Промислен дизайн

Климатизация, хидравлика и газификация

Мениджмънт и сервиз на техниката

Екология и техника за опазване на околната среда

Аграрно инженерство.

● Машинотехнологичен факултет

Машинно инженерство

Мехатронни системи

Технология на материалите и материалознание

Мениджмънт на качеството и метрология

Индустриално инженерство.

● Факултет електротехника, електроника и автоматика

Електроенергетика и електрообзавеждане

Електроника

Автоматика и мехатроника

Телекомуникационни системи

Компютърни системи и технологии

Информационни и комуникационни технологии

Информационни и комуникационни технологии - на англ.ез.

● Транспортен факултет

Транспортна техника и технологии

Експлоатация на флота и пристани-

щата

Технология и управление на транспорта

● Факултет бизнес и мениджмънт

Маркетинг

Икономика

Стопанско управление

Публична администрация

Индустриален мениджмънт

Европеистика и многостепенно управление

Международни икономически отношения

Европеистика и глобалистика - на англ.език

● Факултет "Природни науки и образование"

Компютърни науки

Информатика и информационни технологии в бизнеса

Математика и информатика

Български език и история

Начална училищна педагогика и чужд език

Предучилищна и начална училищна педагогика

Социална педагогика

● Юридически факултет

Право - магистърска степен

● Факултет обществено здраве и здравни грижи

Кинезитерапия

Ерготерапия

Акушерка

Медицинска сестра

● Филиал Силистра

Български език и чужд език

Физика и информатика

Електроинженерство

Транспортна техника и технологии

● Филиал Разград

Химични технологии

Биотехнологии

Технологии на храните

● БРИЕ (Българо-румънският интеруниверситетски Европа център) обучава магистри по Европеистика и Европейска публична администрация.

В център за продължаващо обучение (тел. 082888567) се провежда обучение в различни специализации и курсове (включително кандидатстудентски и за ДЗИ)

В студентските общежития Русенският университет разполага с леглова база с над 2200 места.

ВНИМАНИЕ!!!

Четири от конкурсните изпити се провеждат едновременно в Русе, Силистра, Разград, Монтана и Плевен:

☞ в редовна сесия - юли 2012

10 юли **История**

11 юли **Български език**

12 юли **Общотехническа подготовка (ОТП)**

13 юли **Математика**

Пълен график на изпитите - www.uni-ruse.bg

Оценки от матурите след 2008 година се приравняват на оценки от съответните конкурсни изпити.

Зачита се най-високата оценка от предвидените в балообразуването алтернативни изпити.

♦ Прием на кандидатстудентски документи:

За завършили средно образование:

от 20 юни до 4 юли - в Русе

от 20 юни до 3 юли - извън Русе

За завършили висше образование (вкл. колеж)

от 30 юли до 3 август - само в Русе.

Информация и записване: Русе 082841624 и 082888247, Разград 084660826 и 084520000, Силистра 086821521, Варна 052612266 и 052602183, Добрич 058602571, Пловдив 032620001 и 032626009, Плевен 064823151, Враца 0889323113 и 0878621248, Видин 0894016005, Велико Търново 0884537238, Шумен 0885562604, Стара Загора 042681277, Търговище 0893473537, Монтана 0878319932, Плевен 0878679664.

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

ПРОФИЛ

Центърът за развитие на човешките ресурси е създаден през 1999 г. като пълноправно юридическо лице на основание чл. 10, ал. 5 във връзка с чл. 33 а, ал. 1, т. 3 от Закона за народната просвета, със седалище София 1000, община „Средец“, ул. „Граф Игнатиев“ 15. Центърът се отчита пред националните власти. Центърът за развитие на човешките ресурси организира, консултира, координира и осъществява проекти и изследвания в областта на образованието, професионалното образование и обучение, пазара на труда и човешките ресурси в България, в сътрудничество с Министерството на образованието и науката, Министерството на труда и социалната политика и с други институции, юридически и физически лица.

Центърът за развитие на човешките ресурси е координиращ орган в България по програма „Учене през целия живот“ на Европейския съюз и работи по проекти в областта на образованието, професионалното обучение и пазара на труда. Центърът организира работата по подбора, оценяването, финансирането и мониторинга на проектите по програмата „Учене през целия живот“ и извършва консултантска дейност по проектите на тази програма.

Центърът за развитие на човешките ресурси осъществява дейностите по информиране и консултиране, свързани с работата на Euroguidance център България в сферата на професионалното ориентиране.

Центърът за развитие на човешките ресурси посредством Националния Eurorass център координира дейностите по разпространение и прилагане на инициативата Eurorass в България. Центърът за развитие на човешките ресурси координира и администрира в България дейността eTwinning на Европейския съюз. Центърът за развитие на човешките ресурси координира в България програмата „Учебни визити“ и инициативата „Европейски езиков знак“.

Центърът за развитие на човешките ресурси посредством Българската национална обсерватория (БНО) е партньор в мрежата за обмен на експертизи в областта на професионалното образование и обучение Refernet към Европейската агенция за професионални развития CEDEFOP.

Центърът за развитие на човешките ресурси осъществява консултантска дейност, предоставя техническа помощ за проекти в областта на човешките ресурси. Центърът сътрудничи с националните институции и организации в областта на човешките ресурси и създава възможности за взаимодействие с чуждестранни организации и институции. Центърът за развитие на човешките ресурси подпомага активно работата на Министерството на образованието и науката и Министерството на труда и социалната политика в областта на човешките ресурси.

Администрира българското участие в програмата на Европейския съюз „Учене през целия живот“ и в частност секторните програми „Коменски“, „Еразъм“, „Леонардо да Винчи“ и „Грюндвиг“, насочени към областта на образованието и професионалното обучение.

Организира и координира дейностите, свързани с различни проекти на Европейската комисия в областта на образованието и обучението в България.

Извършва анализи, изследвания на актуални проблеми, подготвя тематични обзори и доклади.

Изпълнява проекти от областта на човешките ресурси на национално, регионално и местно равнище; предоставя консултантска помощ при разработването и осъществяването на подобни проекти.

Организира семинари, конференции, работни срещи и други форуми за дискусия и обучение, насочени към образованието, професионалното обучение и пазара на труда.

Публикува - на хартиен и електронен носител - резултатите от своята дейност.

Съдейства за изготвянето на бази данни и уеб-страници, извършва информационни услуги, свързани с идентифицирането, поддръждането, ползването и популяризирането на информация, свързана с образованието, обучението и заетостта в България.

ОСНОВНИ ФУНКЦИИ

ЕКСПЕРТНА ФУНКЦИЯ

Центърът за развитие на човешките ресурси провежда изследвания и проучвания по актуални проблеми от областта на образованието и обучението в България, заетостта, безработицата и мобилността, професионалното ориентиране и консултиране, кариерното развитие, трансевропейското образователно сътрудничество, които се ползват от МОН, МТСП, Агенцията по заетостта, неправителствени и академични организации, различни професионални общности.

КООРДИНАЦИОННА ФУНКЦИЯ

Центърът за развитие на човешките ресурси координира, консултира и организира българското участие в европейската програма „Учене през целия живот“.

ИНФОРМАЦИОННА ФУНКЦИЯ

Центърът за развитие на човешките ресурси събира, обработва и разпространява информация относно цитираните по-горе области, която постъпва както в резултат на проведените собствени изследвания, така и от чуждестранни източници. Центърът разпространява това депо от информация сред максимално широк кръг потребители посредством разнообразни форми.

КОНСУЛТАТИВНА ФУНКЦИЯ

Центърът предоставя консултантска помощ при изпълнението на проекти, насочени изцяло или частично към развитието на човешките ресурси и финансирани от национални и/или чуждестранни източници.

ВИСШЕ ТРАНСПОРТНО УЧИЛИЩЕ „ТОДОР КАБЛЕШКОВ“

1922

София, Слатина, ул. „Гео Милев“ №158
Тел.: 02/ 9709 230, 02/ 9709 286, 02/ 9709 255
e-mail: vtu@vtu.bg, www.vtu.bg

Висшето транспортно училище „Тодор Каблешков“ е държавно висше училище с 90-годишни традиции в транспортното образование в България, с институционална акредитация и сертификат за внедрена Система за управление на качеството по стандарта EN ISO 9001:2008. ВТУ „Т. Каблешков“ провежда обучение в две основни области на висшето образование:

- 3. Социални, стопански и правни науки
  - 5. Технически науки
- и седем акредитирани професионални направления в образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“:
- 3.8. Икономика
  - 5.1. Машинно инженерство
  - 5.2. Електротехника, електроника и автоматика
  - 5.3. Комуникационна и компютърна техника
  - 5.5. Транспорт, корабоплаване и авиация
  - 5.7. Архитектура, строителство и геодезия
  - 5.13. Общо инженерство
- както и в образователната и научна степен „доктор“. След успешно завършен курс на обучение се издава държавна диплома и европейско дипломно приложение. Прилага се Европейската система за натрупване и трансфер на кредити /ECTS/. ВТУ „Т. Каблешков“ притежава университетска харта „Еразъм“, която дава възможност за студентска мобилност с цел обучение в над 30 академични институции - партньори от Европа, и стажове в чуждестранни институции - партньори за провеждане на практика. За професионалната ориентация на студентите се грижи Център за кариерно развитие, който осъществява и поддържа връзката между студентите и бизнеса. Кариерният център е партньор на редица компании в популяризирането на стажантските и стипендиантските им програми, на възможностите за професионална реализация. ВТУ „Т. Каблешков“ извършва научна и научно-приложна изследователска дейност по основните експлоатационни и инфраструктурни направления в съвременната транспортна наука; следдипломна специализация и професионална квалификация на специалисти с висше образование. Преподаватели от ВТУ „Т. Каблешков“, в качеството си на експерти, оказват консултантска и методическа помощ на компаниите от системата на транспорта. Широкопрофилната подготовка на възпитаниците на ВТУ „Тодор Каблешков“ им позволява да се реализират във всички сфери на транспорта - автомобилна и железопътна техника, телекомуникации и осигурителна техника, строителство, електроенергетика и електрообзавеждане, логистика, управление и икономика на транспорта. Университетският кампус, разположен в добре поддържан парк с площ 160 декара, предлага на младите хора всички необходими условия за пълноценна учебна и научноизследователска дейност, за спорт, отдих и почивка.

Приемът на студенти в бакалавърските програми през 2012 г. е чрез:

- Държавен зрелостен изпит по математика, физика или география, или
- Предварителни тестове по математика - 22.04.2012 г. и 16.06.2012 г., или
- Конкурсен тест по математика - 24.07.2012 г.

СПЕЦИАЛНОСТИ:

БАКАЛАВЪР

- ⇒ Железопътна техника
- ⇒ Технология и управление на транспорта
- ⇒ Индустриален мениджмънт
- ⇒ Транспортно строителство
- ⇒ Комуникационна и осигурителна техника
- ⇒ Инженерна логистика и строителна техника
- ⇒ Автомобилна техника
- ⇒ Електроенергетика и електрообзавеждане
- ⇒ Икономика на транспорта

МАГИСТЪР

- ⇒ Транспортна техника
- ⇒ Технология и управление на транспорта
- ⇒ Транспортен мениджмънт и логистика
- ⇒ Транспортно строителство
- ⇒ Комуникационна и осигурителна техника
- ⇒ Инженерна логистика и строителна техника
- ⇒ Автоматизирано проектиране в машиностроенето
- ⇒ Електроенергетика и електрообзавеждане
- ⇒ Икономика на транспортната фирма
- ⇒ Икономика на транспорта
- ⇒ Икономика на малките и средни предприятия
- ⇒ Автотехническа експертиза
- ⇒ Диагностика и безразрушителен контрол на инженерни съоръжения в транспорта и енергетиката
- ⇒ Двигатели с вътрешно горене
- ⇒ Електромобили
- ⇒ Управление на проекти

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

София 1040, бул. „Ал.Стамболийски“ № 17
тел. (02) 9400 900; факс (02)981 81 45
www.mc.government.bg; e-mail: mc_artschool@abv.bg

Училищата по изкуствата и по културата осигуряват високо качество на подготовка и отлични възможности за творческа изява и утвърждаване на учениците като бъдещи дейци на голямата сцена на българската култура и изкуство. Те са единственото място, където могат да се изградят като бъдещи професионалисти тези, които искат да свържат живота и бъдещата си кариера с изкуството, с древните и съвременни езици и култури. За учебната 2012/2013 година се приемат ученици в 23 училища по изкуствата и по културата в България:

НАЦИОНАЛНО МУЗИКАЛНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБОМИР ПИПКОВ“

СОФИЯ 1504, ул. „Оборище“ № 17, тел. 02/943-00-03, факс 02/846-33-38, e-mail: nmupipkov@abv.bg, <http://www.nmu-bg.org>

- Прием на ученици за I, V, VIII и IX клас по класически и народни музикални инструменти, акордиране, народно, класическо, поп и джаз пеене.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНО И ТАНЦОВО ИЗКУСТВО „ДОБРИН ПЕТКОВ“

ПЛОВДИВ 4000, ул. „Иван Вазов“ № 23, тел.032/634-489, 032/269-413, факс 032/624-922, e-mail: plovdiv_music_school@yahoo.com, <http://www.plovdivmusicschool.wordpress.com>

- Прием на ученици за I, V, VIII и IX клас по класически и народни музикални инструменти, акордиране, народно, класическо, поп и джаз пеене.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСВАТА „ДОБРИ ХРИСТОВ“

ВАРНА 9000, ул. „Стефан Караджа“ № 34, тел. 052/62-07-25, 052/62-07-19, факс 052/62-07-21, e-mail: arts_varna@mail.ru, <http://www.artschool-varna.com>

- Прием на ученици за I, V, VIII и IX клас по класически и народни музикални инструменти, народно, класическо, поп и джаз пеене, класически танци, изобразително изкуство, изящни изкуства, рекламна графика.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСВАТА

„ПРОФ. ВЕСЕЛИН СТОЯНОВ“
РУСЕ 7000, ул. „Пирот“ № 12, тел. 082/877-609, 082/834-255, факс 082/877-609, e-mail: nui_ruse@mail.bg, <http://www.artrouse.com>

- Прием на ученици за I, V, VIII и IX клас по класически и народни музикални инструменти, народно, класическо, поп и джаз пеене, класически танци, български танци, изобразително изкуство, изящни изкуства, рекламна графика.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСВАТА „ПАНАЙОТ ПИПКОВ“

ПЛЕВЕН 5800, ул. „Кирил и Методий“ № 33, тел./факс: 064/82-32-96, e-mail: pleven_art_school@abv.bg, <http://www.nui-pleven.tea.bg>

- Прием на ученици за I, V, VIII и IX клас по класически и народни музикални инструменти, народно и класическо пеене, български танци, изящни изкуства.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНО И СЦЕНИЧНО ИЗКУСТВО

„ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ“
БУРГАС 8000, ул. „Кавала“ № 39, тел. и факс 056/549-450, 056/800- 431, 056/800-531, e-mail: smu_bs@yahoo.com, numsipv@abv.bg; <http://www.numsi-profpanchovladigerov.com>

- Прием на ученици за I, V, VIII и IX клас по класически музикални инструменти, класическо, поп и джаз пеене, класически и модерен танц, актьорство-драматичен театър.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА МУЗИКАЛНИ И СЦЕНИЧНИ ИЗКУСТВА „ХРИСТИНА МОРФОВА“

СТАРА ЗАГОРА 6000, ул. „Армейска“ № 7, тел.: 042/24-14-33, 042/24-15-33, факс 042/63-97-48, e-mail: metronom_sz@abv.bg, <http://www.metronom-sz.narod.ru>

- Прием на ученици за I, V, VIII и IX клас по класически музикални инструменти, класическо, поп и джаз пеене, актьорство-драматичен театър.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ФОЛКЛОРНИ ИЗКУСТВА „ФИЛИП КУТЕВ“

КОТЕЛ 8970, ул. „Георги Захариев“ № 2, тел. 0453/422-15, факс: 0453/422-48, e-mail: smu_k_l@mail.bg, <http://www.nufi-kotel.com>

- Прием на ученици за V и VIII клас по кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, български танци, лютиерство - народни инструменти.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ФОЛКЛОРНИ ИЗКУСТВА „ШИРОКА ЛЪКА“

с. ШИРОКА ЛЪКА 4710, обл. Смолян, тел.: 03030/23-33, 03030/23-31, 03030/22-16, факс 03030/23-35, e-mail: nufi_shirokalukka@abv.bg, <http://www.nufi-bg.com>

- Прием на ученици за VIII клас по кавал, гайда, гъдулка, тамбура, народно пеене, български танци.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ТАНЦОВО ИЗКУСТВО

СОФИЯ 1113, ул. „Шипченски проход“ № 48, тел. 02/873-62-87, 02/873-29-46, факс 02/873-48-23, e-mail: nuti@school-bg.com, nuti_bg@abv.bg, <http://www.nutibg.com>

- Прием на ученици за V и VIII клас по класически танц, модерен танц, български танци.

НАЦИОНАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА ИЗЯЩНИ ИЗКУСТВА „ИЛИЯ ПЕТРОВ“

СОФИЯ 1000, бул. „Васил Левски“ № 62, тел./факс: 02/987-63-88, канцелария: 02/987-49-26, e-mail: ilia_petrov@abv.bg, <http://hg-iliapetrov.org>

- Прием на ученици за VIII клас по изящни изкуства - живопис, графика, скулптура, илюстрация и оформление на книгата.

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАЗИЯ „ЦАНКО ЛАВРЕНОВ“

ПЛОВДИВ 4000, ул. „Янко Сакъзов“ № 2А, тел. 032/960-066, тел. и факс 032/960-067, e-mail: nhg_lavrenov_plovdiv@abv.bg, nhg.lavrenov@gmail.com, <http://www.artschoolplovdiv.info>

- Прием на ученици за V и VIII клас по изобразително изкуство, изящни изкуства - живопис, стенопис, графика, скулптура; иконопис, рекламна графика.

НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА СЦЕНИЧНИ И ЕКРАННИ ИЗКУСТВА

ПЛОВДИВ 4000, ул. „П.Д.Петков“ № 8, тел. 032/62-64-23, 032/62-64-25, факс 032/62-64-23, e-mail: s_kadri@abv.bg, <http://www.skadri.org>

- Прием на ученици за VIII клас по сценичен костюм, грим и перуки, театрална кукла, актьор - куклен театър.

НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ПЛАСТИЧНИ ИЗКУСТВА И ДИЗАЙН „АКАД. ДЕЧКО УЗУНОВ“

КАЗАНЛЪК 6100, ул. „Радецки“ № 80, тел. и факс 0431/6 35 75; e-mail: pgpikk@abv.bg, www.art-school.eu

- Прием на ученици за V и VIII клас по изобразително изкуство, изящни изкуства, рекламна графика, промишлен и пространствен дизайн.

НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ПОЛИГРАФИЯ И ФОТОГРАФИЯ

СОФИЯ 1408, ж.к. „Стрелбище“, ул. „Златишки проход“ № 5, тел. и факс 02/858-21-80, e-mail: nppgf@abv.bg, <http://www.nppgf.com>

- Прием на ученици за VIII клас по полиграфия, графичен дизайн, фотография, компютърна графика, компютърна анимация, библиотекознание.

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАЗИЯ „ДИМИТЪР ДОБРОВИЧ“

СЛИВЕН 8800, бул. „Георги Данчев“ № 7, тел. 044/667-349, тел. и факс 667-465, e-mail: nhg_dd@abv.bg, <http://nhgdd-sliven.net>

- Прием на ученици за VIII клас по художествена тъкан, иконопис, рекламна графика.

НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА „СВЕТИ ЛУКА“

СОФИЯ 1303, бул. „Сливница“ № 134, тел. 02/931-90-50, факс 02/931-90-54, e-mail: sv_luka@abv.bg, <http://ngpisetiluka.com>

- Прием на ученици за VIII клас по художествена тъкан, художествена гърворезба, художествена обработка на метали, детски играчки, пространствен дизайн, силикатен дизайн, моден дизайн, рекламна графика.

НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА „ПРОФ. ВЕНКО КОЛЕВ“

ТРОЯН 5600, ул. „Раковски“ 15, тел.: 0670/634-11, тел. и факс 0670/546-61, e-mail: chupi@abv.bg, <http://artschool-troyan.com>

- Прием на ученици за V и VIII клас по изобразително изкуство, художествена керамика, рекламна графика.

НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА „ТРЕВНЕНСКА ШКОЛА“

ТРЯВНА 5350, ул. „Ангел Кънчев“ № 150, тел. 0677/622-91, тел. и факс 0677/621-34, e-mail: artschooltryavna@unicssbg.net, <http://artschooltryavna.com>

- Прием на ученици за VIII клас по художествена гърворезба, интериорен дизайн, иконопис.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА

СМОЛЯН 4701, кв. „Райково“, ул. „Коста Авраимов“ № 2, тел. и факс 0301/651-86, e-mail: pgpi@abv.bg, <http://artschool-smolyan.hit.bg>

- Прием на ученици за VIII клас по художествена тъкан, рекламна графика.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО КАМЕНООБРАБОТВАНЕ

с. КУНИНО 3140, ул. „Петко Лалов“ № 1, община Роман, обл. Враца тел. 091202/216, факс 091202/238, e-mail: kuninostone@abv.bg

- Прием на ученици по скулптура за VIII клас и по каменоделство за IX клас.

НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА С ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА С УЧАСТИЕТО НА РЕПУБЛИКА ИТАЛИЯ

СОФИЯ 1614, кв. „Горна баня“, ул. „Вечерница“ № 21, тел. 02/957-86-74, факс 02/957-86-84, e-mail: nukk@abv.bg, <http://www.nukk.org>

- Прием на деца и ученици за I, V и VIII клас.

НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ДРЕВНИ ЕЗИЦИ И КУЛТУРИ „КОНСТАНТИН-КИРИЛ ФИЛОСОФ“

СОФИЯ 1360, кв. „Модерно предградие“, ул. „Баба“ № 16, тел. 02/483-79-09, 827-30-06, факс 02/826-21-71, e-mail: ngdek.bg@gmail.com, <http://www.ngdek.com>

- Прием на ученици за VIII клас - изучаване на древни и съвременни езици и култури.

ВАЖНО

Подробна информация за условията и реда за кандидатстване и приемане в училищата по изкуствата и по културата може да получите от отпечатан Справочник за училищата по изкуствата и по културата, от електронната страница на Министерството на културата, както и от самите училища.

EUROPEAN UNIVERSITY

POLYTECHNICAL

Европейски политехнически университет

Европейският политехнически университет (ЕПУ) е многонационален център на взаимодействие между модерно обучение, научни изследвания и иновации, международно академично и бизнес сътрудничество. Университетът персонализира отношенията си със своите студенти и докторанти, съобразява се с индивидуалните им възможности и желания и ги подготвя за професионална реализация в пазарната среда на променящия се свят. ЕПУ изповядва философията на устойчивото развитие и приоритетните му ценности са:

1. Европейски традиции и стандарти, съчетани с американска прагматичност на висшето образование.
  2. Развитие на академичната наука, научните изследвания и иновациите с ориентация към практиката и към потребностите на международния и българския бизнес.
  3. Международен характер на висшето образование като средство за постигане и поддържане на високо качество.
  4. Интернационален академичен състав от учени и преподаватели от чуждестранни университети, международни научни центрове, творчески организации и бизнес структури.
  5. Преподаване на съвременно учебно съдържание, кореспондиращо с европейската и американската образователна система.
  6. Обучение по модерни университетски технологии в авангардна университетска среда и оценяване на студентите по съвременни методи, свързани с качествата им за бъдеща професионална реализация.
  7. Развитие на личностните качества на студентите с оглед достигане до максимума на интелектуалния им потенциал.
  8. Насърчаване на студентската инициативност, създаване на навици за перманентно самообразование и умение да се учат самостоятелно, да придобиват ключови компетентности, общоприложими "преносими" знания и умения.
- Образованието в Европейския политехнически университет е ефективна комбинация от задълбочени съвременни знания със силно изразен практически елемент. Бакалавърските програми представят модерните и предпочитани специалности в най-атраktivните области на бизнеса като строително инженерство, приложна информатика, телекомуникации, компютърни системи и мрежи, иновационен мениджмънт. Гордост на университета е

програмата по бизнес администрация и е-мениджмънт, която е франчайзинг с Университета по приложни науки в Кремс, Австрия. Обучението се реализира по всички изисквания на австрийското законодателство. В учебния процес ще участват преподаватели и от двата университета. Това е нова, модерна програма, която представлява изключителен интерес за широк кръг работодатели в бизнеса и администрацията. Студентите, завършили бакалавърската програма по бизнес администрация и е-бизнес мениджмънт, ще получават две дипломи - от ЕПУ и австрийска диплома от Университета по приложни науки в Кремс, Австрия. Таксата за студенти от ЕС е 1000 евро за семестър, за студенти от други страни -

2000 евро за семестър.

Иновативна програма в ЕПУ е и “Зелена енергетика” - инженерна специалност, насочена към приоритетни области на енергетиката - енергийна ефективност и алтернативни източници на енергия с намалени вредни емисии. Това също е съвместна програма с Чангчунгския политехнически университет, с който е договорено 25 от най-добрите студенти в специалността да се обучават две години в Китай и две в ЕПУ. На студентите се предлага практика във водещи фирми, а в англоезичното обучение един семестър обучение в чужбина (Германия, Италия, Испания и др.), както и включване в научноизследователски проекти, ръководени от известни чуждестранни преподаватели. Завършилите тази специалност са търсени специалисти в добре платен бранш и могат да работят успешно като конструктори, проектанти, консултанти, експерти, частни предприемачи в съответните области, научни работници, преподаватели, представители в държавни и общински администрации и в неправителствени организации.

Магистърските програми надграждат и внасят специфична специализация в основните специалности: строителство и модернизация на сгради, антисейзмично строителство, архитектура и майсторско архитектурно проектиране; софтуерни технологии, високопроизводителни системи и технологии, мобилни комуникации, слънчева енергетика, биогорива и водородни технологии.

Справка за всички специалности може да намерите на www.epu.bg.

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

**„ИДЕЯТА НИ Е ДА БЪДЕМ ЕДНА СЪПКА
ПРЕД ОСТАНАЛИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ“**

**Проф. д.т.н. инж. Райчо Иларионов
Ректор на ТУ - Габрово**

Дизайн, техника и технологии в текстила

Проектиране, конструиране и разработване на текстилна техника; автоматизирано проектиране на трикотажни и шевни изделия с CAD/CAM системи; дизайн на текстила и облеклото.

Компютърни технологии в машиностроенето

CAD/CAE/CAM проектиране, прототипиране и внедряване на съвременни производствени системи и технологии; технологично и програмно осигуряване на производствена техника със CNC автоматизирано управление.

Техника и технологии за опазване на околната среда

Разработване на технологии, проектиране, експлоатация и диагностика на съоръжения за контрол на околната среда и оценка за въздействието на замърсявания.

Технология на материалите и мениджмънт

Проектиране, оптимизиране и контрол на технологични процеси и инструментална екипировка; осъществяване на маркетингова и мениджърска дейност за получаване на материали и изделия.

Индустриално инженерство

Проектиране, конструиране, диагностика и ремонт на обекти от индустриалното производствено оборудване; управление и експлоатация на индустриални обекти.

Мехатроника

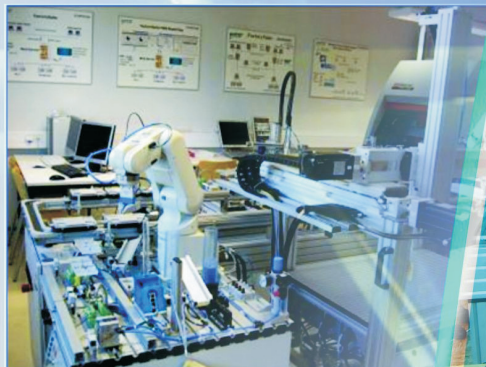
Разработване, внедряване, програмиране и управление на роботизирани модули, промишлени роботи, автоматични производствени машини и интелигентни мехатронни системи.

Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника

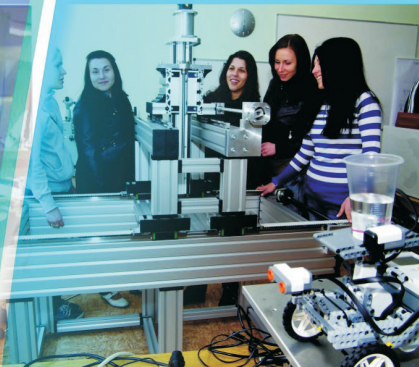
Проектиране и експлоатация на климатични, отоплителни, вентилационни, газоснабдителни, хладилни системи и инсталации.

Автоматика, информационна и управляваща техника

Автоматизация на производството; сградна автоматизация; хардуерно и софтуерно осигуряване; експлоатация и поддръжка на системи за автоматизация; автоматизация на дейности в непроизводствената сфера.

На тазгодишната кандидат-студентска кампания Университетът излиза с ново лице, с нови специалности, съобразени с актуалните потребности и перспективи пред икономиката и със стратегията за развитие на Европа.

Електроника

Разработка, поддръжане и експлоатация на електронни устройства и системи, на цифрови и микропроцесорни системи, силови технологични устройства, микроелектроника, оптоелектроника и лазерна техника, автомобилна електроника.

Електроенергетика и електрообзавеждане

Проектиране, разработка и експлоатация на електроенергийни уредби, мрежи и съоръжения; възобновяеми енергийни източници; енергоефективни елементи и технологии; управление на енергийни обекти и системи.

Компютърни системи и технологии

Проектиране и разработка на програмно осигуряване и на модерни компютъризирани системи и технологии, монтаж и поддръжане на компютърни средства и компютърни мрежи; сертифициране и лицензиране на компютърни системи и технологии.

Публична администрация

Система на държавната администрация и местно самоуправление; организации от публичния сектор; структурите на юридически лица с нестопанска цел.

Стопанско управление

Разработване и внедряване на бизнес стратегии; организиране, координиране и мотивиране на персонала; контрол, анализ и регулиране на бизнеса.

Социални дейности

Структури за социално подпомагане; бюра по труда; пробационни служби; здравни заведения; организации за работа с рискови групи; структури по социални дейности към общинска администрация.

Възобновяеми енергийни източници и енергийна ефективност

Проектиране, конструиране, експлоатация и управление на системи за преобразуване на слънчевата, вятърната и водната енергии; фотоволтаични и термични системи; вятърни уредби; енергоспестяващи технологии; енергийна ефективност на сгради и промишлени системи; техноконкономически енергийни анализи.

Мобилни и сателитни комуникации

Проектиране, разработка и експлоатация на мобилни и сателитни комуникации; комуникационните мрежи и системи. Конструктори, технолози, експерти, консултанти, мениджъри и маркетингови специалисти.

Индустриален мениджмънт

Планиране, проектиране и мениджмънт на производството; иновации и инженерни технологии; системи за качество.

Икономика на търговията

Стартиране и развитие на търговски бизнес; кредитиране в търговски дейности; организация и управление на търговска дейност; пазарни проучвания.

За контакти:

5300 гр. Габрово
ул. Х. Димитър 4
Телефони: 066 801 219
066 827 229
066 827 350
E-mail: info@tugab.bg
Website: ksp.tugab.bg

образование и култура

Програма за учене през целия живот ЕРАЗЪМ

„ЕРАЗЪМ ЗА ВСИЧКИ“: ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС ЗА 5 МИЛИОНА ДУШИ

До 5 милиона души, почти двойно повече от настоящия брой, ще имат шанс да учат или да се обучават в чужбина благодарение на стипендиите в рамките на „Еразъм за всички“ - новата програма на ЕС за образование, обучение, младежта и спорта, предложена от Европейската комисия. Сред тях ще бъдат почти 3 милиона студенти и учащи в курсове за професионално обучение. Студентите в магистърски програми също ще могат да се възползват от нова схема за гарантиране на заеми, създадена съвместно с групата на Европейската инвестиционна банка. Изпълнението на седемгодишната програма „Еразъм за всички“ с общ бюджет от 19 млрд. евро трябва да започне през 2014 г.

„Инвестициите в образованието и обучението са най-добрата инвестиция, която можем да направим за бъдещето на Европа. Образованието в чужбина повишава уменията на хората, оказва положително въздействие върху тяхното личностно развитие и приспособимост и им дава предимства в търсенето на работа. Искаме много повече хора да се възползват от тази възможност с подкрепата на ЕС. Освен това трябва да инвестираме повече в подобряване на качеството на образованието и обучението на всички нива, за да можем да бъдем достоен конкурент на най-добрите в света и да осигурим повече работни места и по-висок растеж,” заяви Андрула Вассилиу, комисар по образование, култура, многоезичие и младеж.

Предложената от комисията програма „Еразъм за всички“ ще позволи на:

- 2,2 милиона студенти да получат стипендии, за да прекарат част от своя период на образование или обучение в чужбина (в сравнение с 1,5 милиона по настоящите програми)

- в този брой взимат и 135 000 студенти, които получават помощ за обучение в страни извън ЕС, както и студенти от такива страни, идващи да учат в съюза

- 735 000 учащи в курсове за професионално обучение да получат част от своето образование или обучение в чужбина (в сравнение с 350 000 по настоящата програма)

- 1 милион преподаватели, инструктори и работещи в сферата на младежта да получат финансиране за преподаване или провеждане на курсове на обучение в чужбина (в сравнение с 600 000 по настоящите програми)

- 700 000 млади хора да проведат стаж в предприятие в чужбина (в сравнение с 600 000 по настоящата програма)

- 330 000 студенти в магистърски програми да се възползват от гаранции за заем в рамките на съвършено нова схема, която да им помогне да финансират своето образование в чужбина

- 540 000 млади хора да извършат доброволческа дейност в чужбина или да участват в младежки обмени (в сравнение с 374 000 по настоящата програма)

- 34 000 студенти да получат стипендии за съвместна образователна степен, в която се включва следване в поне две висши учебни заведения в чужбина (в сравнение със 17 600 по настоящата програма)

- 115 000 институции/организации, работещи в сферата на образованието и/или младежките дейности, или други органи да получат финансиране за сформирани на над 20 000 „стратегически партньорства“ за съвместни инициативи и насърчване на обмена на опит и ноу-хау

- 4000 образователни институции и предприятия да сформират 400 „алианси на знанието“ и секторни „алианси на уменията“, които да подобрят възможностите за наемане на работа, иновациите и предприемачеството.

Контекст

„Еразъм за всички“ ще обедини всички текущи европейски и международни схеми в сферата на образованието, обучението, младежта и

спорта и ще замести седем настоящи програми с една. Това ще доведе до по-голяма ефективност, ще улесни кандидатстването за стипендии, като същевременно намали препокриването и разпокъсаността.

Комисията предлага увеличение с приблизително 70% на бюджета на настоящата седемгодишна програма, т.е. за новата програма ще бъдат отделени 19 млрд. евро за периода 2014-2020 г. Сумата включва прогнозираната в бъдеще инфлация и предвидените разходи за международно сътрудничество.

С новата програма ще се акцентира върху добавената стойност за ЕС и системното въздействие и ще се подкрепят три вида дейности: възможности за учене на частни лица както в ЕС, така и извън него; институционално сътрудничество между образователни институции, младежки организации, предприятия, местни и регионални органи и НПО; и подпомагане на реформите в държавите-членки за модернизирани системите за образование и обучение и стимулиране на иновациите, предприемачеството и пригодността за наемане на работа.

Две трети от финансирането ще бъде отделено за стипендии за мобилност с цел да се повишат знанията и уменията.

Рационализираната структура на новата програма - наред със значително по-големия размер средства - ще позволи на ЕС да предостави много повече възможности на студенти, стажанти, млади хора, преподаватели, работещи в сферата на младежта и други лица да подобрят своите умения, личностно развитие и перспективи за работа. С „Еразъм за всички“ ще се насърчава и изследователската дейност и преподаването в областта на европейската интеграция, както и аматьорския спорт.

От 2007 г. насам средно около 400 000 души годишно са получавали стипендии от ЕС за образование, обучение или доброволчество в чужбина. С предложението на Комисията този брой почти ще се удвои до близо 800 000. (През 2010 г. 560 000 души са получили стипендии в 27-те държави-членки.

Следващи стъпки

В момента предложението се обсъжда от Съвета (27-те държави-членки) и Европейския парламент, които ще вземат окончателното решение относно бюджетната рамка за 2014-2020 г.

За повече информация:

МЕМО/11/818 <http://ec.europa.eu/education/erasmus-for-all> Уебсайт на комисар Вассилиу http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/vassiliou Европейска комисия: Образование и обучение

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛОВДИВ

Кандидатстудентска кампания 2012 г.

В МУ - Пловдив, се приемат студенти за регулираните по смисъла на законодателството специалности: Медицина, Дентална медицина и Фармация - редовно обучение; Медицински сестри и Акушерки - редовно обучение, специалностите на Медицинския колеж, както и Управление на здравните грижи - редовно и задочно обучение.

При кандидатстването се полагат конкурсни изпити по биология и химия в съответствие с единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по: Медицина с образователно-квалификационна степен „Магистър“ и професионална квалификация „Лекар“, по Дентална медицина с образователно-квалификационна степен „Магистър“ и професионална квалификация „Лекар по дентална медицина“ и по Фармация с образователно-квалификационна степен „Магистър“ и професионална квалификация „Фармацевт“. Кандидатите за Медицински сестри и Акушерки с образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ участват в конкурса с положен

Ректор
Проф. д-р Стефан Костянев, дмн

конкурсен изпит по биология или с ДЗИ (държавен зрелостен изпит по биология от 2008 г., 2009 г., 2010, 2011 г. или 2012 г.). Кандидатите за специалностите в Медицинския колеж с образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър“ участват в класиране по избор с положен конкурсен изпит по биология или с оценка от ДЗИ, както и с предвиден специфичен изпит („Скулптиране“ за специалността „Зъботехник“).

За „Управление на здравните грижи“ с образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ могат да кандидатстват придобилите специалност от професионално направление „Здравни грижи“ на образователно-квалификационна степен „Специалист по...“, завършили медицинските колежи. Изпитът е писмен с разработка на въпроси по програма „Социална медицина и организация на здравеопазването“. Формата на обучение е редовна и задочна с продължителност пет семестъра.

За ОКС „Магистър“ по „Управление на здравните грижи“ могат да кандидатстват завършилите висше образование със степен „Бакалавър“ по Управление на здравни грижи. Изпитът е писмен с разработка на въпроси по програма „Здравен мениджмънт“ и събеседване. Формата на обучение е задочна с продължителност два семестъра.

За ОКС „Магистър“ по „Управление на здравните грижи“ могат да кандидатстват завършилите висше образование по специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ с ОКС „Бакалавър“; завършилите „Социални дейности“, „Социална педагогика“, „Социален мениджмънт“, „Здравен мениджмънт“ и базово образование по здравни грижи. Изпитът е писмен с разработка на въпроси по програма „Социална медицина и здравен мениджмънт“ и събеседване. Формата на обучение е задочна с продължителност три семестъра.

Класирането на кандидат-студентите се извършва по низходящ ред на бала и реда на посочените от кандидата специалности във всяка от категориите (жени, мъже).

Първи критерий за класиране на кандидатите е балът, а втори - посочената специалност. Пример: Кандидат-студент, посочил като втора специалност „Дентална медицина“, се класира преди кандидат, посочил „Дентална медицина“ като първа желана специалност, ако

балът на първия е по-висок от бала на втория. Броят на местата в отделните категории се утвърждава с плана за държавна поръчка от МС на Р България.

Броят на местата за прием на студенти за платено обучение се утвърждава от Академичния съвет на МУ - Пловдив (чл. 21, ал. 2 от ЗВО). Обучението се извършва при условия, определени в правилника за дейността на МУ - Пловдив.

Съотношението между броя на категория жени и мъже е 50%:50% за специалностите „Медицина“, „Дентална медицина“ и „Фармация“. Съотношението между броя на категория жени и мъже е 50%:50% за специалностите „Зъботехник“, „Рехабилитатор“, „Инспектор по обществено здраве“ и „Рентгенов лаборант“.

Съотношението между броя на категория жени и мъже е 80%:20% за специалностите „Медицинска сестра“, „Помощник-фармацевт“ и „Медицински лаборант“.

За специалността „Акушерка“ кандидатстват само жени.

При равен състезателен бал на последното планово място за дадена специалност и от определена категория се класират всички кандидати в съответната специалност и категория и се приемат над утвърдените планови бройки. Резултатите от класирането се обявяват не по-късно от 30 юли 2012 г.

ВАЖНИ ДАТИ:

Ден на кандидат-студента: 31 март 2012 г.

Кандидатстудентски изпити:

2 юли - Биология

9 юли - Химия

(за Медицина, Дентална медицина и Фармация)

4 юли - Биология

11 юли - Скулптиране

(за Акушерка и Медицинска сестра и специалностите в Медицинския колеж)

13 юли - Социална медицина

(за Управление на здравните грижи)

Документи за кандидатстване ще се приемат от 18 юни 2012 г. до 29 юни 2012 г. вкл. за всички специалности само в МУ - Пловдив.

Ако искрено желаете да се посветите на най-благородната наука и професия в медицината, да се подготвите да лекувате и помагате на болните и страдащите ваши съграждани, то изборът за тази цел на МУ - Пловдив, от ваша страна е безспорно правилен!

Нашият адрес е: Пловдив - 4002,
бул. „В. Априлов“ 15А,
Медицински университет, тел.
(+359 - 32) 602 274; 602 599
www.meduniversity-plovdiv.bg

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ЩЕ ПОДПОМАГА БЪДЕЩИТЕ КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ ПРИ ИЗБОРА НА ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ

Базирана в интернет рейтингова система ще подпомага бъдещите кандидат-студенти при избора на висше училище. Тя ще съдържа богата информация за акредитираните висши училища в България и ще позволява те да бъдат сравнявани по професионални направления според различни критерии. Очаква се системата да бъде окончателно готова и достъпна за ползване в началото на месец ноември, когато ще бъде направено и официалното ѝ представяне.

По данни от социологически проучвания, проведени в периода април-юни 2010 година от агенция МБМД, между 57 и 82 процента от анкетиранияте граждани, студенти, завършили, преподаватели и работодатели смятат за необходимо създаването на рейтингова система на висшите училища в България. Наг 2/3 от анкетиранияте са на мнение, че съществуващата в момента информация за висшите училища в страната не е достатъчна. Според тях най-голям дефицит на информация има по отношение на данните за реализацията след завършване, както и за различните предлагани специалности.

Подготвяната рейтингова система ще съдейства за преодоляване на тези информационни дефицити и ще улесни бъдещите кандидат-студенти в избора на висше училище. През настоящата учебна година наг 65 000 ученици се очаква да завършат средното си образование в България и да решат дали и къде да продължат своето обучение. Подготвяната рейтингова система, която ще функционира и на английски език, ще може да бъде използвана както от тях, така и от чуждестранни младежи, проявяващи интерес към обучение в българските висши училища.

В България функционират 51 висши училища, които обучават студенти по наг 600 специалности, разпределени в 52 професионални направления. Рейтинговата система ще позволява изработването на отделни класации на висшите училища по всяко едно от съществуващите професионални направления на базата на предварително селектирани показатели. Наред с това за първи път тя ще даде възможност на всеки отделен потребител да изработва и собствени класации в зависимост от индивидуалните си потребности и интереси.

Създаването на "Рейтингова система на висшите училища в България" е проект на дирекция "Висше образование" на Министерството на образованието, младежта и науката, който се осъществява с финансовата подкрепа

на оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд. Изпълнители на основните дейности са експерти към МОМН и консорциум, в който участват Институтът "Отворено общество" - София, социологическата агенция МБМД и Сирма Груп. Използваната методология се основава на анализ на международния опит в разработването на подобни класации, на проведени маркетингови проучвания и на събрани статистически данни за дейността на висшите училища в България.

Основните характеристики на подготвяната рейтингова система бяха обсъдени гнес на работна среща с членове на Съвета по наблюдение и Публично-частния орган на проекта, сред които има представители на Министерството на образованието, висшите училища и бизнеса. С напрегътка по изработването на системата бяха запознати и членове на правителството.

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ ПЛОВДИВ

4000 Пловдив,
ул. „Менделеев“ 12

тел.: 032/654 200
www.au-plovdiv.bg/ksk

Уважаеми кандидат-студенти,
Малко са съдбовните решения, които човек взема в своя живот и които толкова силно влияят за неговото понататъшно развитие. Едно от тези изключително важни неща е изборът на професия.

България с благоприятните си климатични и географски особености е била и ще бъде аграрна страна и чудесна туристическа дестинация.

За да можете да участвате в развитието и да ръководите модерното българско земеделие на България, вие може да из-

берете подходяща специалност за обучение в Аграрния университет – Пловдив. Тук ще усвоите една от най-благородните професии, която ще обичате и ще работите цял живот.

Вие ще бъдете обучавани от квалифицирани преподаватели и ще получите качествено теоретично и практическо обучение, както и възможности за обучение и стаж в чужбина. Това ще ви позволи да се справите с предизвикателствата на новото хилядолетие.

Вие ще израснете като конкуренто-

способни специалисти, работещи за прехраната на всички хора и за по-доброто бъдеще на България и света.

За да бъдете част от тези хуманни цели и да имате възможности да ги реализирате, заповядайте в Аграрния университет – Пловдив.

Желая ви успех при избора на специалност за обучение в Аграрния университет – Пловдив.

Проф. дсн Димитър Греков
Ректор

ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“ ЗА УЧЕБНАТА 2012/2013 ГОДИНА

Специалности	Форма на обучение	Състезателни изпити	Формиране на бала
Агрономство (Полевъдство)	Редовна и задочна	Биология	Удвоената оценка по биология от КСИ или от ДЗИ + оценката по български език и литература от ДЗИ + средния успех от дипломата
Агрономство (Растителни биотехнологии)	Редовна		
Селекция и семенепроизводство	Редовна и задочна		
Растителна биология	Редовна		
Животновъдство (Зооинженерство)	Редовна и задочна		
Агрономство (Лозаро-градинарство)	Редовна и задочна		
Растителна защита	Редовна и задочна		
Агрономство (Тропично и субтропично земеделие)	Редовна		
Агрономство (Декоративно градинарство)	Редовна		
Аграрно инженерство	Редовна и задочна		
Агрономство – хидромелиорации	Редовна	Биология или география	Удвоената оценка по биология или география от КСИ или от ДЗИ + оценката по български език и литература от ДЗИ + средния успех от дипломата
Екология и опазване на околната среда	Редовна и задочна		
Агроресовъдни системи и планинско земеделие	Редовна		
Биологично земеделие	Редовна		
Аграрна икономика	Редовна и задочна	Български език (езикова култура) или математика или география	Удвоената оценка по български език (езикова култура) или математика или география от КСИ или от ДЗИ + оценката по български език и литература от ДЗИ + средния успех от дипломата
Управление на регионалното развитие	Редовна		
Аграрен туризъм (с два конкурсни изпита)	Редовна и задочна	1. Математика или география или български език (езикова култура) 2. Чужд език (английски, немски, френски, руски — по избор)	Удвоената оценка по български език (езикова култура) или математика или география от КСИ или от ДЗИ + оценката по чужд език от КСИ или от ДЗИ + средния успех от дипломата

КСИ — Кандидатстудентски изпит, ДЗИ — Държавен зрелостен изпит

Аграрният университет – Пловдив, признава оценките от матурите като равностойни на оценките от кандидатстудентските изпити. За кандидатите, завършили професионални гимназии по селско стопанство, земеделие и механизация на селското стопанство, при успешно издържан КСИ или ДЗИ по биология, Аграрният университет дава преимущество до 20% от местата за всички специалности от областите "Аграрни науки и ветеринарна медицина" и "Технически науки".

Кандидатстудентски изпити

6.07.2012 г. (петък) – Математика
9.07.2012 г. (понеделник) – Биология (първи изпит)
11.07.2012 г. (сряда) – Български език (езикова култура)
13.07.2012 г. (петък) – География
16.07.2012 г. (понеделник) – Чужд език (английски, немски, френски и руски)
16.07.2012 г. (понеделник) – Биология (втори изпит)

Подаване на документи в Аграрния университет

18 – 24 юни 2012 г. – дипломирани в предходни години
25 юни – 1 юли 2012 г. – дипломирани 2012 г.
12 – 13 юли 2012 г. – за втория изпит по биология
8.30 – 16.30 ч. (от понеделник до петък); 9.00 – 15.00 ч. (събота и неделя)

Чрез бюрата в страната документи се подават до 29 юни 2012 г.

В сайта на Аграрния университет
www.au-plovdiv.bg/ksk
ще намерите:

- подробна информация за предлаганите специалности;
- методически указания, програми и примерни тестове за конкурсните изпити;
- адресите на бюрата в страната за прием на документи;
- резултатите от конкурсните изпити и класиранията.

За информация:

тел.: 032/654310, 654250;
uic@au-plovdiv.bg;

Матура 2012

Дати за провеждане на ДЗИ

Дати за провеждане на държавните зрелостни изпити, както следва:

Сесия май-юни

Български език и литература - 21 май, 2012 г., начало 8.00 ч.

Втори държавен зрелостен изпит - 23 май, 2012 г., начало 8.00 ч.

Държавен зрелостен изпит по желание на ученика - 8 периода 26 май 2012 г. - 4 юни 2012 г.

Сесия август-септември

Български език и литература - 30 август, 2012 г., начало 8.00 ч.

Втори държавен зрелостен изпит - 31 август, 2012 г., начало 8.00ч.

Държавен зрелостен изпит по желание на ученика - 8 периода 1 септември 2012 г. - 8 септември 2012 г.

Друга полезна информация за матурата:

График за провеждане на матури 2012

Скала за оценяване на матури 2012

Примерен тест за матура по БЕЛ 2012

ДУМА

за бъдещето на младите хора

ИЗДАТЕЛСТВО ДУМА 2008